

15.07.2013

Dezbaterea

Măsurile europene pentru combaterea efectelor crizei economice

(Sala Titulescu, Biroul de Informare al Parlamentului European,
Str. Vasile Lascăr, Nr. 31, București)

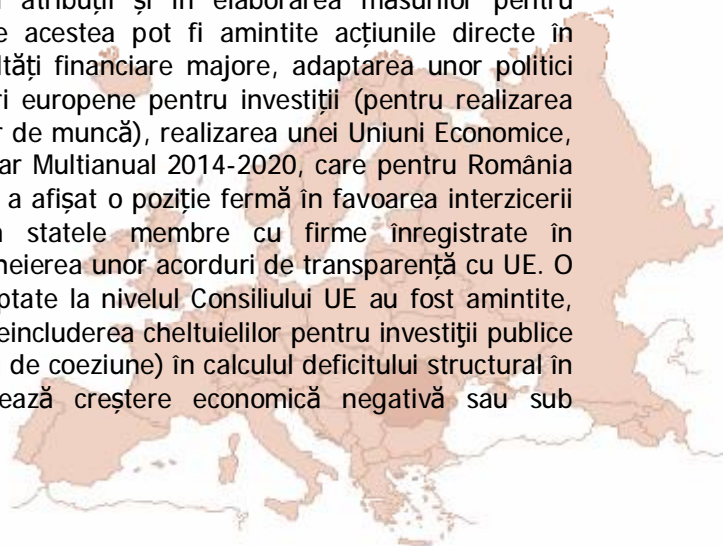
- SINTEZĂ -

În data de 15 iulie 2013 a avut loc dezbaterea Forumului Cetățenesc, intitulată *Măsurile europene pentru combaterea efectelor crizei economice*, realizată sub egida Biroului de Informare al Parlamentului European în România, împreună cu Reprezentanța Comisiei Europene în România și Institutul European din România.

Evenimentul s-a bucurat de participarea dlui **Theodor Stolojan**, Membru al Parlamentului European (PPE, PDL), a dlui **Marian-Jean Marinescu**, de asemenea Membru al Parlamentului European (PPE, PDL), a dlui **Nicolae Idu**, Șeful Reprezentanței Comisiei Europene în România, a dnei **Gabriela Drăgan**, prof. univ. dr., Director general al Institutului European din România, a dlui **Iordan-Gheorghe Bărbulescu**, prof. univ. dr., Decan al Departamentului de Relații Economice Internaționale și Integrare Europeană, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, a dlui **Laurențiu Dinu**, cercetător și analist economic, a dnei **Mădălina Mihalache**, Șeful Interimar al Biroului de Informare al Parlamentului European din România și a dlui **Constantin Rudnițchi**, jurnalist și analist economic.

Conferința a fost deschisă de către dna **Mădălina Mihalache**, care, după mulțumirile adresate invitaților și prezentarea succintă a fiecăruia, a trasat în linii mari subiectul dezbaterii.

În discursul său, dl **Theodor Stolojan** a evidențiat rolul de co-legislator, alături de Consiliul Uniunii Europene, al Parlamentului European, care, prin Tratatul de la Lisabona din 2009, a dobândit noi atribuții și în elaborarea măsurilor pentru combaterea crizei economice. Printre acestea pot fi amintite acțiunile directe în susținerea statelor membre cu dificultăți financiare majore, adaptarea unor politici europene și reorientarea unor fonduri europene pentru investiții (pentru realizarea creșterii economice și crearea locurilor de muncă), realizarea unei Uniuni Economice, Monetare și Bancare și Cadrul Financiar Multianual 2014-2020, care pentru România totalizează 39.9 mld euro. Dl Stolojan a afișat o poziție fermă în favoarea interzicerii tranzacțiilor economico-financiare în statele membre cu firme înregistrate în paradisuri fiscale, care nu acceptă încheierea unor acorduri de transparență cu UE. O serie de măsuri pe termen lung acceptate la nivelul Consiliului UE au fost amintite, una dintre cele mai importante fiind neinclusiunea cheltuielilor pentru investiții publice (cofinanțate cu fonduri structurale sau de coeziune) în calculul deficitului structural în cazul statelor membre ce înregistrează creștere economică negativă sau sub

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Conferință

potențialul de creștere a țării respective. De asemenea, în ceea ce privește CFM 2014-2020, statele membre, printre care și România, beneficiază de opțiunea de a muta până la 25 % din fonduri de la pilonul I plăți directe către pilonul II dezvoltare rurală și vice-versa, opțiune pe care CE o recomandă a fi dezbătută public. Este necesar ca solicitanții fondurilor europene să-și definească obiectivele în funcție de priorități, să realizeze proiecte susținute de analize economico-financiare rigurose elaborate pentru a permite creșterea ratei de absorbție la nivelul României în noua perioadă de programare.

Dl **Marian-Jean Marinescu** a evidențiat rolul instituțiilor europene în elaborarea de proiecte de legi, pe de o parte, dar și în implementarea măsurilor concrete de combatere a crizei economice, pe de altă parte. De multe ori, a subliniat domnia sa, acestea nu pot fi implementate din pricina opoziției ce apare la nivel legislativ între Parlamentul European și Consiliul UE, opoziție alimentată de subiectivismul natural, uman al reprezentanților statelor membre. Comisia a intervenit ca un motor al întregului sistem jurisdicțional prin măsuri concrete-raportarea, Procedura de Infringement, penalități asupra SM; elaborarea Planului de Redresare Economică direcționat pe Energie(2009) și a Bugetului European. Domnul Marinescu a făcut o paralelă între cele două perioade de programare bugetară 2007-2013 și 2014-2020, observând următoarele: în prima perioadă, pentru statele ce aveau deficit bugetar s-a permis ridicarea procentului de co-finanțare cu 10%, regula "N+3/N+2". În perioada a doua, 95% din Bugetul european va fi redirecționat către statele membre pentru investiții și doar un procent de 5 % va fi destinat administrației europene. În plus s-au lansat programele COSME, Horizon 2020 pentru cercetare și dezvoltare, Inițiativa pentru tineri și Alianța pentru Ucenicie în vederea combaterii șomajului. De asemenea, lectorul a mai remarcat reducerea relativă a bugetului alocat pentru perioada următoare, însă „un buget pe șapte ani ține Europa unită, față de un buget anual”.

Dl **Nicolae Idu** a atins un subiect foarte important și puțin dezbătut public, și anume, Recomandările specifice de țară pe care Comisia Europeană le elaborează sub forma unui raport pentru fiecare stat membru european ce vizează evoluția fiecăruia spre stabilizare macroeconomică și consolidare fiscală și investiții direcționate către domenii generatoare de valoare adăugată semnificativă. În 2013, la 29 mai, România a primit pentru prima dată următoarele recomandări specifice: respectarea prevederilor din acordul preventiv până la sfârșitul lunii iunie, crearea unui sistem de impozitare sustenabil, reforma sectorului de sănătate, măsuri privind combaterea creșterii șomajului în rândul tinerilor și a sărăciei, crearea unui sistem de învățământ competitiv pe plan internațional, unei administrații publice mai eficiente, dar și consolidarea mediului de afaceri și susținerea industriilor de rețea - energia și transporturile. Comisia Europeană vizează pentru România reforma sistemului sanitar, fiscal și investițional, gestiunea datoriei externe, reforma structurală pentru întreprinderile de stat, egalizarea vârstei de ieșire la pensie între bărbați și femei. Nu în ultimul rând, dl Idu a anunțat și sosirea în România a reprezentanților Troikăi, care în perioada 17-30 iulie vor avea în agendă și negocierea unui nou acord preventiv pentru România.

Dna **Gabriela Drăgan** a adus în discuție percepția cetățeanului român, care se simte străin de Uniunea Europeană din cauza unui sistem birocratic excesiv, dar și a unor măsuri de austeritate care și-au pierdut de multă vreme eficiența. Criteriile de evaluare ale statelor membre sunt strict legate de politica bugetară și fiscală a acestora, neluând în calcul importanța politicii sociale. Regulile sunt încălcate și de către cei ce le impun, în acest context vulnerabilitatea Zonei Euro fiind o consecință

inevitabilă. Doamna Drăgan a adus ca argument flexibilizarea criteriilor Comisiei Europene în ceea ce privește extinderea orizontului de redresare a deficitului bugetar și a datoriei publice pentru state precum Spania, Franța sau Olanda, susținându-și punctul de vedere cu date statistice, obiective. Reforma guvernancei economice are ca obiectiv coordonarea politicilor economice ale statelor membre. Aceasta presupune o simplificare a procedurii de evaluare și control prin depunerea concomitentă a Rapoartelor de Stabilitate, respectiv de Convergență cu PNR (programele naționale de reformă), cu obligația CE de a le verifica. Procedura dezechilibrului excesive se bazează pe 11 indicatori economici de monitorizare a evoluțiilor din statele membre, sintetizate într-un tabel de bord. Dacă nivelul limită al unui indicator este depășit, mecanismele de alertă sunt activate, iar statele membre sunt obligate să acționeze în consecință, aplicând un plan de acțiuni corective sau chiar sancțiuni de ordin financiar, măsuri de dată mult mai recentă ale CE. Acesta pare să fie un mecanism ineficient, după părerea dnei profesor, care își susține ideea prin rezultatele unui studiu efectuat pe 11 state din Uniunea Monetară, în perioada 2000-2011, când nici unul dintre indicatori nu s-a încadrat în limitele admise și totuși nu s-a ridicat problema impunerii sancțiunilor. Este necesară reorientarea spre politici economice în beneficiul cetățeanului și comunicate pe înțelesul acestuia, în lumina viitoarelor alegeri europarlamentare.

DI **Iordan-Gheorghe Bărbulescu** a subliniat rolul dascălului în educația viitorilor cetățeni europeni, al cărui mesaj diferă de cel al aparatului politico-administrativ. De asemenea, domnia sa a sesizat faptul că bugetul actual pentru cele 28 state este egal cu cel din anul 1999, pe când UE era compusă din 15 state membre, convergența est-vest fiind în acest context plasată pe locul doi după convergența nord-sud. În opinia sa, în triada stat – capital - cetățean, din punct de vedere juridic UE plasează pe locul întâi cetățeanul, deși actualele mecanisme europene demonstrează o îndepărtare de dimensiunea socială, de drepturile prevăzute în Carta drepturilor fundamentale, de valorile europene. Obiceiurile de viață se schimbă, consumerismul devine o realitate, iar importanța pe care Tratatul de la Lisabona o acordă inițiativelor cetățenești prin democrația participativă nu trebuie trecută cu vederea.

DI **Laurențiu Dinu** a abordat măsurile de combatere a crizei din perspectiva impactului acestora asupra statelor membre, cu accent asupra României. În ceea ce privește guvernarea economică, domnia sa a ridicat problema dacă, din perspectiva politicii fiscale, este necesară „mai multă Europă”, sau, dimpotrivă, „mai puțină integrare”. De asemenea, lectorul a punctat faptul că nu s-a luat în calcul importanța reformelor structurale (generate de modele de creștere economică), ci s-au luat numai măsuri de echilibrare de politică fiscală și bugetară, soluția fiind austeritatea. Impactul și efectele crizei asupra statelor membre au fost diferite. În cazul României, un stat emergent, cu o piață financiară relativ mai puțin dezvoltată, dl Dinu a observat următoarele: „modelul de creștere economică finanțat și susținut de disponibilitatea capitalului la nivel global, bazat pe consum intern și creditare relativ ieftină și-a demonstrat limitele, volumul Investițiilor Străine Directe a scăzut de mai mult de 7 ori față de anul precedent, absorbția fondurilor europene este de sub 20%”. Acesta a mai remarcat faptul că în perioada de programare viitoare Comisia Europeană va fi mult mai strictă în privința implementării și absorbției fondurilor europene.

În cadrul sesiunii de comentarii și întrebări, s-au ridicat probleme variate, între care faptul că refacerea după criza economică în cadrul UE a fost mult întârziată din pricina măsurilor de combatere cu caracter politic, că indicatorul salariu minim pe

INSTITUTUL EUROPEAN DIN ROMÂNIA

Conferință

economie în România este subiectiv și, în consecință, nerepresentativ, deoarece nu se calculează pe ramură, ci este direct proporțional cu productivitatea muncii și că birocrăția excesivă împiedică accesarea fondurilor europene.

În finalul reuniunii, domnul **Constantin Rudnițchi**, invitat să tragă concluziile, a expus succint câteva dintre punctele de vedere prezentate în cadrul dezbaterii, într-o abordare pozitivă și cu valorificarea argumentelor furnizate de participanți.

*Sinteză realizată de Adriana Petre, stagiar Comunicare,
Institutul European din România*

